

עין משפט
נר מצוה
ב:

ו א מ"י פ"ו מהלכות
עצרים הלכה א סנה
עשין ש"ו ע"ש
רסו ספיק סב
ז ב מ"י פ"ב מהלכות
אשוח הלכה ב ופ"ו
מהלכות ופסוקין הלכה ו
ופכ"ט מהלכות מורה
הלכה ב ג ע"ש
סמין קלח ספיק א וז"מ
סמין דלח ספיק י ונ"ח
סמין ח ספיק חן
ז מ"י פ"ב מהלכות
חגיגה הלכה א סנה
עשין רסו
ד מ"י פ"ד הלכה א סנה
עשין סס

רבינו חננאל

ואברקן (לאחריו מאן)
לאח"י שומע בראית
מענין טעם בראית
ורלא קיטין און דהבא
שהיה שטורן ואסקינ
עלום
בעד חצתי און חורין
שטייב רומן מ'סאשה
אחרונה דאן כוסין א'
וכו ובערשן און חורין
חורון ב'ס לירות דודר
כ'ס כסאש ר'כין דודר
לשחורן קאי א'ע'ס
שצויגן און נאשחרד
חייב בראיה: ירושלמי
מפתחין בראית קרבן
אסאש אסאש אסאש
קטן אבין חייב להעלות
שנאמר חקלת את העם
האנשים והנשים ודברים
וסעס רדקני בערס
שאין משחררין למדי
שטורן כמאש אשורה
היא שורה. רש"י
אלעזר בן אבא
באין לומר געש אשית
לשמעל וסך יתכן שבו
למביאיהן. חורן מחרש
אחתי לאקוסאפ בחרש
שאני וזא שומע לו
מדרבא אהרש השכר
ואני שומע אז שומע
ואני מדר חייב. א'
עניא לאה דתנו רבנן
שער מדרב ואני שומע
וזו חרש שומע ואני
שומע וזו אלס וז'
זה חר' און מ'ס כמפתחין
לכל ברייהם. אקאשקין
און תהניני מדרב ואני
שומע שומע ואני מדרב
שטורן און הראיה אסאש
רבינא ותרצה ואני חסור
מחסוס ואני חקני
חייב בראיה ונאשכמה

תקנתם את רבו, במה שהיה לו
העבדות ואת עצמו לא ת
ואי משום עבדות הא לא איכפת ליה
לרבו ועכשיו ביומו לעצמו והר"ר משולם
רבו לא תקנתם כלל שגם הרב
מפקיד הוולדות:

מעיקרא יש לו עכשיו שהיה
תקנתם שאינו יכול לישא אשה
כלל כיון דמעיקרא היה כולו
גרים תקנתם את עצמם ואת
תקנתם את רבו וא

לישא שפחה אינו יבול. ולמכור

עלמא לא חמי כדי ינשא
שפחה דהא גר אינו נמכר בעבד
עברי דבעיה ושכ אל משפחה
ויוקרא סה) וליכא כדאימא באחרו
נגשן (ב"מ דף ע"א.) ועוד מחלל דלא
קריה פריה ורביה יחידות לא נסבין
ליה כנעניה לזד חירות שבו ודכוותיה
מלוינו כפ"ק קדושין (דף ע"ז) אין לו
אאשה ובנים אין רבו מוסר לו שפחה
כנענית וא"מ ישא בת מימי יומי זל
ולשחמיה ולשחמיה בנות חירות וזל
עבדות זל עבדות דומיא דפרדיה
משפחה זל נסבין עליה לא סוס
ולא חמור אלא מינה צפרק אמו
ואת בנו (חולין דף ע"ט.) וי"ל דהתם
אלא קפיד קרא אלא ככללא דמרי
מיניה והא ליכא אכל האלא אמתן
קפיד קרא אלא חירות דלא לינשמיש
זל חירות בעבדות והא איתא
וטעם דשרי הרבנא שרי גס לרבו
על הפרדיה ובנוספתא דמסכת
גלולא (פ"ה ובראשית פ"ח) תניא
אמר רבי חייא בן אבא יהודה אמר
לרבו על הפרדיה מק"ו ומה במקום
שנחמרתו לנבוס שמי חלוטין אמר
שנחמרתו מקום שאמור לנהוג שני
מינים אינו זל שאמור מנחמרתו
אמרו ליה והא כתיב (ו) והרבתם את
שלמה בני על הפרדיה (מלכים א' א)
אמר להא אין למדיס תורה מן
התקופה א"ל לן למדיס ויעש הישר
בעיני ה' :

לישא שפחה אינו יכול. וממזרת

לֹא יֵשֶׁה אֲשֶׁר עָשָׂה דַעֲדֵד מוֹתֵי
וְנֹשֶׁה שִׁפְחָה וְדֵד חִירוֹת שָׂרִי בֵּה כְּדַמְּ
מִמּוֹרִים וְעֹלֹם עוֹד כִּיּוֹן דַּחֲסָפִי בֵּה
וְמוֹתְרִי לָבֹה אוֹ צִדֵּה דְּהֹה אִיהֶה
עוֹמֵד הוּא אֲשֶׁר דְּמוֹת בְּמִמּוֹת
וְיִלְדִּי לֹא דְלֹה יִיְהִי קִדְשׁ וְיִי' דְּהִי
בְּלִרְעַת דְּנַעֲדִילָה דְּמַעֲקָר
לֹא תְהוּ בִּרְאָה. הֵאִי עָשָׂה אֲלֵם ט
וּמִימִי לֹא תְהוּ בְּרֹאֵה אֲלֵם ט
וְרִבִּיה וְלֹא מִלְּתֹה רִיֹּה דְּלֹא
נִגְרָה הַעוֹלָם אֲלֵם בְּשִׁבְלִי פְרִיָּה וְרִבִּיה
(וְעוֹד לִישָׁנָה דְּנִקֵּט הֵכָּה וְהֵלֵךְ לֹא נִבְּרָ
מִשְׁעָם דְּנַעֲיִן וְעוֹ מִיּוֹחַ אַחֲרֵי וְאִפְּ
בּוֹפִין אַתְּ רַבּוֹ. אֲפִילוֹ שֶׁמֶלֶךְ
שָׁחֹרֵד גִּמּוֹר וְאֲשֶׁר דְּלֹאמִרִי
הַבֶּדֶד אִיסוֹרֵה גִמּוֹר בְּדִלָמָה
עֲמוֹד וְחֻטָּה בְּשִׁבְלִי שָׁחֵה חֲבִיכָר
לְהַקְרִיב לִנְכֹן אַחֵר תְּמוֹד
וְעִבְדִּים. לֹא יִיָּךְ לְאִשְׁוִי
קִטְנוֹת וְהִכָּה תִנָּה אֲשֶׁה דֵּי
יִדְעִינָן דְּפִטוֹר מִקְרָה רַק מִקְיָן דְּנִשְׁ

(כ) וְמִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵל לַעֲלוֹת בְּרִגְלָיו.

פ"ב (דף יט:) הכל כשרין לקרוא את המגילה וברמזה לא הוה מפיק אחרי תלוי בכיון שיוכל לאמן את ידו לשח פה ל

שומע ואינו מדבר פסוד מן הדא

ולא קחשיב חרש מדבר ואינו שומע דהא
למימני הך כללא רק מה שבאחת שא
חייבות וחרש שועה וקט

הכל חייבין פרק ראשון חגיגה

התקנסות אם רבו ואם עלו לא תקנסו. כל תקנת רבו כן היא ודבריה: לישא שפחה אינו יכול. מפני ד' החרות שבו וכמוי לא יהיה קדוש וגו' (דברים כג). כס חורין אינו יכול. מפני ד' עבדות שבו:

לא פסו צראה. לא צרא הקב"ה

חת המלך נתיבות נגה יישוב חנה
 לשנת י"ה: דקסון. בדרש מסכת
 תרומות (מ"ב): **חַרֵּשׁ** **דְּבָרָיו** כי
חַכְמִים כָּלל מִקּוֹס. שֶׁהָיוּ אוֹתוֹ
 לְשׂוֹטֵה לְפִטְרוֹ לֹא דְבָרָא אֱלָהּ בְּמִי
 שֶׁאִינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאִינוֹ מַדְבֵּר הֵי קִיס לְבו
 לְרַבֵּן דְּמִי שֶׁשָׁמַע שׁוֹמֵעַ וְאִינוֹ מַדְבֵּר
 דְּלֹא לֵי דַעַת מִינְהוּ: **חַרֵּשׁ דְּבָרָיו** וְאִינוֹ
 שׁוֹמֵעַ. תְּחִילָתוֹ הִיא פֶקֶד עַד שֶׁלֹּא
 לְדַבֵּר וְחִסֵּי נִתְחַרֵּשׁ: **סְנִינָה**. בְּתַתִּינִין:
 לֵאסָ דְּטוֹר רַבָּן. בְּנִינִינִי וְלִמְדִי
 שֶׁבְּחִינֵי הָאֵלֶּה עֵיקָר וְסוּמְכִין עֲלֵיהֶן:
 זֶה וְזֶה **פְּקִיסִים**. הֵינִי בְּתַתִּינִין לֵאסָ
 פֶּטֶר אֱלָהּ חַרֵּשׁ הַדּוּמָה לְשׂוֹטֵה: וְאִי
 בְּעִיט **אִימָא**. אֱלֵס כְּמַשְׁמַעוּ נִיטְרִיקוֹן
 שֶׁתִּתְקַל מְלֻוּיָהּ נִיטֵל דְּבָרָיו: **פְּטוֹר**.
 מִן הַרְאִיָּה. קִשְׁיִן אֶהְדְּדִי מַתְנִיתִין
 וְכִינִינִי: **אִמֵּר רַבָּא**. מַתְנִיתִין דְּמִי
 אֱלָל רִאשִׁיהּ דְּרֹמִי דְּשׂוֹמֵעַ:
חֲסוּרִי מִיחֲסָרָא וְהִכִּי קִסְנִי. (ב) לֵאסָ"פ
 דְּלֹא דוּמָה לְשׂוֹטֵה פְּטוֹר וְכִי מִינֵהּ
 מַתְנִיתִין דְּרֹמִי דְּשׂוֹטֵה גְבִי שְׁמַחָה הִיא
 דְּמִי וְאִינוֹ מִינֵהּ חֲסוּרִי מַתְנִיתִין
 וְחֲסוּרִי מִיחֲסָרָא מַתְנִיתִין וְהִכִּי קִסְנִי
 הֵכֵל חִיבִין בְּרִאשִׁיהּ חוּץ מִחֲרָשׁ כָּל
 דְּהוּ אִו שׁוֹמֵעַ וְאִינוֹ מַדְבֵּר אִו
 מַדְבֵּר וְאִינוֹ שׁוֹמֵעַ: וְאִף עַל פִּי
 שְׂהוּ **פְּטוֹר**. צִעֲלוֹת רִאשִׁיהּ לִירְאוֹת:
 חִיב

ד' תשס"ב

ר' שפמורין מן הראייה ואף על פי שפמורין מן הראייה חייב

גן פרק האומר (קדושין דף סט.) יכולין ממזרים ליטור כיצד ממזר

[illegible]

צפרק צתרא (דף כח.) מוכר אדם ס"ת לישא אשה וללמוד תורה

ה' ורביה' דלמך ^{ה' י} לו בנים בעבדו וישמחמך לא קיים פירש' אשכח במעמד אמר להו' נשמעין מן הדין מתניתין יבטל והלא א' רבי יוחנן כל שהוא מלווה לו פריה ורביה לא ישא אשכח במעמד ה' המשמע דלמריהוין קאי והא' דלמריהן לא קיים פריה ורביה היינו אינו קרי' ^{ה' י} אחריו ועוד פרו ורבו אכולהו בני נח כתיב אף לכנען: יוא' למירות וא"ל נט שמרור הכבד טעמא ליה עבדו ליה לעשות ור' עובד בעשה ניחא לן דליעבד הכא איסורא וטעא ולא ליעבד ^{ה' י} ולא דמי להדיא דריש שבת (ד' קכז וס' ו) ובי אמרינן לו לאדם לו לנפשות הפת מדע דריש ריש תמיד נשטמ' נשטמ' (פסחים דף ע"ג וס' ו) שיאכל קרבן פסח לערב אע"ג דאיכא עשה השלמה (ס' וס' ו)

א קטן (ד) מרש לשון יחיד כדדייק בפרק קמא דנדה (דף ט.) גבי

לגאדיר דערש ושוטה פטור מכל המצות כדאמר לקמן וקטן לא
 ס לא כל שכן דהיינו בפרק קמא דקדושין (דף לז: ושם)
 ס לא כל שכן:

נקטו דללא מיבעיא מעירו דללא מצי סליק לעזרה וה"ה נמי אם

מקרא על הכה מן ימינו: **חֲרֹשׁ** דְּרֹשֵׁהּ דְּרֹשֵׁהּ וְקָבֵן, בְּמִלֵּה
קָטָן כִּי לֹא דִיִּק הִי דִּהֲתַם ע"כ בְּמַדְבֵּר קִימִינִי מִמִּקְרָא אֵל
שׁוּתָא וְקָטָן שְׂמָא יִקְלָגֵן לֹא שְׁחִיטָתָא לֹא דִיִּק הִי דִּהֲתַם הִטַּעַם
הַיִּדִּשׁ. בְּז"ר מִפְּקִי לֹא חֲלוּ מִדְּבַר וְאִינוּ שׁוֹמֵעַ דְּכַחֵּם מִי שֶׁ
מִתּוֹת ד' (שם) פֶּה קָאִי לְמַדְרִיחֵיהּ:

חני נסים דמחייבי בשמחה בחר הכי לא חש להכי למיתני סורקא

שם בשמחה שאין צמחיה שנהגת באנשים ובנשים מה שאין כן צמחיה
ממיתית יש צמחיה שאין באחת כגון חרש מדבר ואינו שומע דלא נחית
ויש צמחיה הוא הדין צמחיה כדפירשתי אלא שמחה נקט דנשים
פיקחין לכל דבריהן להחטיב צמחיה וצמחיה קאמר:

גמר

מסורת הש"ס

(א) יצמות לו: גיטין כ"ב.
מחמת ג: ערכין כ"א.
(ב) וקדש לו: הורמות כ"א.
(ג) גיטין כ"ב.
(ד) וקדש לו: הורמות כ"א.
(ה) וקדש לו: הורמות כ"א.
(ו) וקדש לו: הורמות כ"א.
(ז) וקדש לו: הורמות כ"א.
(ח) וקדש לו: הורמות כ"א.
(ט) וקדש לו: הורמות כ"א.
(י) וקדש לו: הורמות כ"א.
(יא) וקדש לו: הורמות כ"א.
(יב) וקדש לו: הורמות כ"א.
(יג) וקדש לו: הורמות כ"א.
(יד) וקדש לו: הורמות כ"א.
(טו) וקדש לו: הורמות כ"א.
(טז) וקדש לו: הורמות כ"א.
(יז) וקדש לו: הורמות כ"א.
(יח) וקדש לו: הורמות כ"א.
(יט) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כ) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כא) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כב) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כג) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כד) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כה) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כו) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כז) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כח) וקדש לו: הורמות כ"א.
(כט) וקדש לו: הורמות כ"א.
(ל) וקדש לו: הורמות כ"א.

תורה אור השלם

1. כי כה אמר יי בורא השמים הוא האלהים יצר הארץ ועשה הוא כוננה לא תהו בראה לשבת יצרה אני יי ואין עוד: ישעיהו מה יח

2. ואני כחריש לא אשמע וכאלם לא יפתח פי: תהלים לח יד

הגהות הב"ח

[illegible]

מוסף רש"י

תקנתם את רבו. שפי
קולט: (ויקרא)
מקדיר קולט מן החלי
ל. ואת עצמו את
תקנתם. מה שפי עלי
מחיי: (תה)
שפי את יכר. לישא
סידור סודר נה דמכי
(דברים) כל יסיה קדי.
לוי יכר יתחלה את: (ויקרא)
שפי. את תור בראה. יסיה
סודר לל על יסיה
סודר לל תור בראה. יסיה
קנתה ליהם כל יסיה.
(ויקרא) חרש שדיברו
כל בחמיני כל מקום.
לויא מכלל מן דעת
י. המדבר ראינו שומע
לוי חרש. לוי ויח
סודרו מן חמיני כל מקום
ויסיונו. לוי.
מקום לכל דמכי.
סודר: